

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Stalna služba u Opatiji
Maršala Tita 4
51410 Opatija

Poslovni broj P-1648/2023-30

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Rijeci, Stalna služba u Opatiji, po sutkinji Ani Župić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Mladena Štajdohara, Milčetići, Dubašljanska 6, OIB: 44583578893, kojeg zastupa punomoćnica Marina Franulović Ažman, odvjetnica iz Rijeke, protiv tuženika Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, kojeg zastupa punomoćnica Petra Vatavek, odvjetnica u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane javne glavne rasprave, zaključene 22. rujna 2026. u prisutnosti zamjenice punomoćnice tužitelja Lucije Razum, odvjetničke vježbenice u Rijeci, a u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, po objavi od 13. listopada 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da su ništetni dijelovi ugovornih odredbi Ugovora o kreditu broj 9010593986 sklopljenog između tužitelja Mladena Štajdohara iz Rijeke, Brig 21/3, OIB: 44583578893 i tuženika Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732 dana 15.06.2005. godine, solemniziranog po javnom bilježniku Miroslavu Baniću dana 18.06.2005. godine, pod posl.br. OU-359/2005, i to čl. 7. u dijelu u kojem je ugovorena otplata (vraćanje) kredita uz korištenje valutne klauzule vezane uz valutu švicarski franak (CHF), u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke za švicarski franak (CHF) važeće na dan plaćanja, dok se odbija tužbeni zahtjev radi utvrđenja ništetnosti odredbe čl. 1. Ugovora o kreditu broj 9010593986 sklopljenog između tužitelja Mladena Štajdohara iz Rijeke, Brig 21/3, OIB: 44583578893 i tuženika Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732 dana 15.06.2005. godine, solemniziranog po javnom bilježniku Miroslavu Baniću dana 18.06.2005. godine, pod posl.br. OU-359/2005 u dijelu u kojem je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak (CHF).

II. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732 da tužitelju Mladenu Štajdoharu iz Rijeke, Brig 21/3, OIB: 44583578893, isplati iznos od 5.307,76 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 01.10.2015. pa sve do isplate po kamatnoj stopi koja se do 31. prosinca 2022. određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 01. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine po kamatnoj stopi koja se određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 01. siječnja 2024. godine pa do isplate po kamatnoj stopi iz članka 29. Zakona o obveznim odnosima koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne kamatne stope, odnosno kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotnih poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku 15 dana."

III. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732 da tužitelju Mladenu Štajdoharu iz Rijeke, Brig 21/3, OIB: 44583578893, isplati iznos od 903,73 eura, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 01.10.2015. pa sve do isplate po kamatnoj stopi koja se do 31. prosinca 2022. određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 01. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine po kamatnoj stopi koja se određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 01. siječnja 2024. godine pa do isplate po kamatnoj stopi iz članka 29. Zakona o obveznim odnosima koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne kamatne stope, odnosno kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotnih poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku 15 dana."

IV. Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732 da tužitelju Mladenu Štajdoharu iz Rijeke, Brig 21/3, OIB: 44583578893, isplati iznos od 1.717,44 EUR zajedno sa zateznom kamatom tekućom od dana podnošenja tužbe 13.03.2023. godine pa do isplate, po kamatnoj stopi koja se do 31. prosinca 2023. godine određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska

središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 01. siječnja 2024. godine pa do isplate po kamatnoj stopi iz članka 29. Zakona o obveznim odnosima koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne kamatne stope, odnosno kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotnih poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku 15 dana.

V. Nalaže se tuženiku da tužitelju naknadi parnični trošak u iznosu od 600,00 eura zajedno sa zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude odnosno od 12. listopada 2026. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana, dok u preostalom dijelu svaka stranka snosi svoje troškove.

r i j e š i o j e

I. Dopušta se preinaka tužbe učinjena u podnescima od 12. ožujka 2026. i 20. srpnja 2026.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je je kao korisnik kredita sklopio s tuženikom kao davateljem kredita Ugovor o kreditu broj 9010593986 dana 15.06.2005. godine, koji je solemniziran po javnom bilježniku Miroslavu Baniću dana 18.06.2005. godine, pod posl.br. OU-359/2005 (dalje u tekstu: Ugovor o kreditu). Predmetnim Ugovorom o kreditu tuženik je tužitelju odobrio kredit u iznosu od 65.700,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju tuženika za CHF na dan korištenja kredita. Predmetni Ugovor o kreditu tužitelj je sklopio kao potrošač za svoje privatne potrebe, odnosno za rješavanje stambenog pitanja. Odredbom čl. 1. predmetnog Ugovora o kreditu ugovoren je iznos kredita od 65.700,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju tuženika na dan korištenja kredita, a u čl. 7. ugovoren je način otplate kredita, u 240 rata, koje se obračunavaju po srednjem tečaju tuženika za CHF važećeg na dan plaćanja. Tuženik prilikom sklapanja Ugovora o kreditu, glede ugovorene valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak nije u cijelosti informirao tužitelja, kao potrošača, o specifičnostima ugovaranja valutne klauzule u valuti švicarski franak u tom periodu te o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, odnosno tijekom pregovora i u vezi zaključenja predmetnog ugovora o kreditu nije tužitelju predočio informacije koje sadrže točne, jasne, nedvosmislene i razumljive kriterije, na temelju kojih bi tužitelj mogao razumjeti i predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz ugovaranja valutne klauzule u švicarskim francima, a koje je postupanje pravnog prednika tuženika suprotno načelu savjesnosti i poštenja, imalo za posljedicu značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, na štetu tužitelja. Presudom VTSRH-a posl.br.

posl.br. PŽ-6632/2017 od 14.06.2018. g. i presudom VSRH-a, posl.br. Rev-2221/18 od 3.09.2019.g. potvrđena je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/12 od 04.07.2013. g. donesena u spomenutom postupku zaštite kolektivnih prava i interesa potrošača, u dijelu u kojem je utvrđeno da je takva ugovorna odredba, kojom se glavnica kredita valutnom klauzulom veže uz valutu švicarski franak, a koju je pravni prednik tuženika koristio u ugovorima o kreditima, sklapanima u razdoblju od 01.10.2004. godine do 31.12.2008. godine, pa i u predmetnom, iz navedenih razloga utvrđena nepoštenom. Slijedom navedenog, dijelovi ugovornih odredbi čl. 2. i čl. 7. Ugovora o kreditu kojima je ugovoreno da se glavnica kredita veže uz valutu švicarski franak (CHF) te kojima je ugovorena otplata (vraćanje) kredita uz korištenje valutne klauzule vezane uz valutu švicarski franak (CHF) su nepošteni, a time i ništetni na temelju čl. 87. ZZP/03. Obzirom da su navedene ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli vezanoj uz valutu švicarski franak (CHF) nepoštene i ništetne, to je otpala osnova temeljem koje je tuženik izračunavao visinu mjesečne obveze tužitelju, prema kojoj se u skladu s rastom tečaja švicarskog franka prema kuni povećavao mjesečni iznos anuiteta, pa je tužitelj neosnovano plaćao veće iznose od onih koji bi plaćao da je plaćao po početno ugovorenoj kamatnoj stopi, kao i po tečaju CHF na dan korištenja kredita, slijedom čega je tuženik tužitelju dužan vratiti sve te neosnovano plaćene (primljene) iznose s kamatama, odnosno isplatiti tužitelju sve što je isti tuženiku dao na temelju takvih ništetnih odredbi s kamatama. Tužitelj ističe da je s tuženikom dana 09.12.2015. g. sklopio Dodatak Ugovoru o kreditu broj 9010593986, koji je solemniziran po javnom bilježniku Miroslavu Baniću dana 24.11.2015. godine pod posl.br. OV-6384/15, kojim je provedena konverzija kredita sukladno odredbama Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15, dalje: ZIDZPK). Međutim, sklapanjem predmetnog Dodatka stranke nisu razriješile međusobne odnose u vezi preplate koja je nastala tuženikovim stjecanjem bez osnove preplaćenih iznosa uslijed nepoštenih i ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli vezanoj uz valutu švicarski franak (CHF) i promjenjivoj kamatnoj stopi, zbog čega je tuženik i dalje dužan isplatiti tužitelju sve preplaćene iznose. Imajući u vidu da je tužitelj neosnovano plaćao veći iznos od onoga koji bi plaćao da je plaćao anuitete po tečaju CHF na dan korištenja kredita, to je tužitelj na taj način preplatio tuženiku iznos u visini od 5.325,20 EUR/ 40.122,74 kn, isplatu kojeg iznosa tužitelj potražuje u ovome postupku zajedno sa zateznim kamatama koje za svaki mjesečni iznos dospijevaju zadnjeg dana u svakom pojedinom mjesecu, odnosno na dan kad je tužitelj vršio uplatu rate kredita. Nadalje, tužitelj ističe da je Dodatkom kojim je provedena konverzija u čl. 3. utvrđena nedospjela glavnica kredita u iznosu od 20.786,63 EUR, što bi na dan konverzije predstavljalo iznos od 158.645,18 kn. Međutim, da su iz iznosa nedospjele glavnice izuzeti preplaćeni iznosi koje je tuženik nezakonito stekao primjenom nepoštenih ugovornih odredbi, preostala bi glavnica u iznosu od 151.948,71 kn. Zbog navedenog, tužitelj umjesto iznosa od 151.948,71 kn koji bi bio dužan platiti kada se uzme u obzir stvarna glavnica koja preostaje nakon izuzimanja preplaćenih iznosa uslijed nepoštenih ugovornih odredbi, tužitelj plaća tuženiku iznos od 158.645,18 kn, čime tuženiku preplaćuje i razliku od 6.696,47 kn, odnosno 888,77 EUR, koju tuženik također stječe bez ikakve osnove, slijedom čega je iznos od 888,77 EUR-a dužan vratiti tužitelju zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od dana provedbe konverzije. Slijedom svega navedenoga, tužitelj predlaže naslovnom sudu da nakon provedenog postupka donese presudu kojom će utvrditi ništetnost odredbi Ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu te kojom će naložiti tuženiku da tužitelju

isplati iznose od 5.325,20 eura i 888,77 eura, oba sa zateznim kamatama i parničnim troškom.

2. Tuženik je u odgovoru na tužbu naveo kako osporava osnovu i visinu tužbenog zahtjeva tužitelja. Osporava tužiteljev status potrošača. Navodi da konverzija nije protivna pravu EU, da je provedena u skladu sa ZID ZPK koji usklađen je sa Ustavom RH i da je u skladu sa stajalištem Vrhovnog suda RH od 4.3.2020. iz oglednog postupka. Sukladno odredbi članka 19.b ZID ZPK, konverzijom se izjednačava položaj korisnika kredita u CHF s položajem u kojem bi takav korisnik bio da mu je, umjesto kredita u CHF, odobren odgovarajući kredit u EUR, dakle konverzija ima retroaktivni učinak (*ex tunc*), dakle, nakon konverzije treba uzeti kao da je potrošač od početka imao kredit u EUR, odnosno s valutnom klauzulom u EUR. Pravna posljedica navedenog zaključka je da potrošači s konvertiranim CHF kreditima nisu u položaju uopće se pozivati na nepoštene odredbe iz izvornog ugovora, odnosno nemaju pravni interes po toj osnovi tražiti dodatno obeštećenje jer je konverzijom potrošač s konvertiranim CHF kreditom jednak (isto) što i potrošač s EUR kreditom. Tužitelj je kroz konverziju kredita u cijelosti namiren, pa bi tužitelj usvajanjem tužbenog zahtjeva dobio dvostruku korist te bi ponovno došlo do narušavanja ravnoteže u kojem slučaju bi sada tuženi bio u nepovoljnijem položaju, odnosno došlo bi do dvostruke naplate. Svako eventualno dodatno obeštećenje potrošača s konvertiranim CHF kreditom dovodi do diskriminacije i neravnopravnosti potrošača s EUR kreditom, što nije bila namjera predlagatelja zakona koji je u Prijedlogu ZID ZPK istaknuo da se vodi „načelom kojim se osigurava ravnopravan, a nikako povoljniji položaj u odnosu na dužnike koji su ugovorili zaštitni mehanizam u EUR“ te da „uzimajući u obzir sve prethodno navedeno i sagledavajući činjenice, ravnotežu odnosa, stvarno uložena sredstva te vodeći računa o ravnopravnom položaju dužnika u CHF u odnosu na dužnike u drugim valutama, ovim Zakonom se provodi konverzija kredita s ugovorenim zaštitnim mehanizmom u CHF u kredit sa ugovorenim zaštitnim mehanizmom u EUR, koji odgovara stvarnoj valuti izvora sredstava kojom su vjerovnici raspolagali, te odgovara valuti u kojoj su denominirana tržišta nekretnina i drugih roba koje su najvećim dijelom nabavljane navedenim kreditima.“ Stoga, inicijalno sklopljeni ugovor o kreditu s CHF klauzulom više ne proizvodi pravne učinke jer su stranke originalni ugovorni odnos izmijenile na temelju suglasnosti volja (prvenstveno voljom potrošača) te su sklopile dodatak ugovoru koji predstavlja novu pravnu osnovu koja svoje izvorište ima u prisilnom propisu ocijenjenim suglasnim s Ustavom RH i odredbama prava Europske Unije. S obzirom da je nesporno da je ZID ZPK uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza stranaka u pogledu konvertiranih CHF kredita, odnosno došlo je do potpune restitucije potrošača, pa ne postoji osnova po kojoj bi Sud konverziju izostavio iz primjene jer su otpali i svi zahtjevi za obeštećenjem potrošača s kreditima izvorno denominiranim u CHF jer se nakon provedene konverzije na njih više ne smije gledati kao na potrošače s kreditom denominiranim u CHF. Ističe prigovor zastare. Tuženik ističe da tužitelj neosnovano smatra da povreda interesa pojedinačnog potrošača direktno proizlazi iz utvrđene povrede kolektivnih interesa u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača. Naime, cilj postojanja i ostvarivanja kolektivne zaštite je preventivne prirode, a što je vidljivo iz samih zakonskih formulacija, a ne ostvarivanje individualnih parnica u kojima se zahtjeva isplata. Ugovorne odredbe u konkretnom slučaju nisu istovjetne sa sadržajem onih o kojima se sudilo u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača. Isto proizlazi i iz stava VTSRH-a izraženog u presudi poslovni broj PŽ-6632/17 (Presuda PŽ-6632/17). Presuda u kolektivnom sporu nema

pravni učinak erga omnes da bi se mogla primjenjivati na svaki pojedinačni spor pokrenut tužbom individualnog tužitelja. Sukladno tome, u kolektivnom sporu utvrđivana je apstraktna pravna zaštita čiji se učinci ne mogu neposredno primijeniti na svaki pojedini ugovorni odnos, već je potrebno utvrditi pripada li uopće tužitelj kategoriji „prosječnog potrošača“ o kakvom se potrošaču, kao apstraktnoj osobi raspravljalo u kolektivnom sporu. Odredbom članka 131. Zakona o zaštiti potrošača (ZZP) iz 2009., određeno je da se tužba za zaštitu kolektivnih interesa podnosi samo ako i dok postoji postupanje koje je protivno točno specificiranim odredbama ZZP-a. Sukladno tome, odluke sudova donesene povodom kolektivne tužbe tužitelja Potrošač odnose se na ugovorne odnose koji su na snazi. U odnosu na navode tužitelja o odredbama ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli, tuženik se očituje kako slijedi. Odredbom članka 22. ZOO-a propisano je da je dopuštena odredba ugovora prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u valuti Republike Hrvatske izračunava na temelju tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti. Dakle, nesporno je da ugovaranje valutne klauzule nije nepošteno niti nezakonito. Tužitelj ukazuje na postojeću praksu Suda EU iz koje proizlazi da je potraživanje tuženika neosnovano i to na presudu broj C-81/19 i broj C-173/09. Tuženik ističe da su odluka VSRH poslovni broj Rev-2221/18 i Presuda PŽ-6632/17 nepravilne i potpuno nekonzistentne s pravom Europske unije. Međutim, ako bi Naslovni sud smatrao da bi trebalo utvrđivati okolnosti na koje se poziva tužitelj, tuženik ističe sljedeće. Nesporno je da je ugovaranje valutne klauzule dopušteno sukladno odredbama ZOO-a, a tužitelj se poziva se i na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske U-I-1746/2006 od 17.6.2009. te presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 1990/91. U odnosu na postavljeni tužbeni zahtjev, tuženik ističe da u ugovoru o kreditu nije određeno da je anuitet izražen u kunama, niti da se kredit otplaćuje u kunama. Tuženik ističe da ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Navedene odredbe su nedvojbeno jasne te unesene u ugovor o kreditu na uočljivim mjestima i bez dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ugovora o kreditu. U odnosu na razumljivost značaja valutne klauzule i konkretno valutne klauzule u CHF, tuženik ukazuje da je tužitelj poslovno sposobna osoba. Stoga je nelogično i neživotno da tužitelj nije znao za rizik. Također, donošenje odluke o kreditnom zaduženju predstavlja životno prilično značajnu obvezu, primarno novčanu te se takva odluka ne može donijeti bez opširnog prikupljanja daljnjih obavijesti kako kod banke, ovdje tuženika, tako i iz ostalih sredstava informiranja o kreditnoj zaduženosti, valutama i ostalim stavkama bitnima za donošenje odluke o sklapanju ugovora o kreditu. Predmetne odredbe o valuti CHF jasno su koncipirane ugovorom o kreditu te je jasno i nesumnjivo izražena volja ugovornih strana. Također, prije sklapanja ugovora o kreditu tužitelj je od strane zaposlenika tuženika mogao zatražiti sve dodatne informacije i pojašnjenja vezana za valutnu klauzulu i njen učinak na odnos ugovornih strana. Osim od strane zaposlenika tuženika prije samog zaključenja ugovora o kreditu, tužitelj je s mogućim oscilacijama tečaja valute CHF bio upoznat i kroz priopćenja Hrvatske narodne banke. Naime, tužitelju prije svega nije moglo ostati nepoznato da Hrvatska narodna banka štiti tečaj domaće valute u odnosu na valutu EUR kako bi stabilizirala tečaj kada dođe do njegovih oscilacija, ali na taj način ne štiti tečaj kune u odnosu na valutu CHF. Tuženik ističe da takva općepoznata činjenica nije mogla ostati nepoznata tužitelju. Dapače, Hrvatska narodna banka je upozoravala javnost na moguće oscilacije u tečaju HRK prema tečaju CHF još 2006., pa je tužitelj imao saznanja o postojanju mogućnosti jačanja tečaja CHF u odnosu na HRK. Nadalje,

VTSRH je presudom PŽ-6632/17 obuhvatio samo jednu fazu predugovornog stadija u kojem je pojedina banka komunicirala sa svim potencijalnim potrošačima, odnosno fazu reklamiranja i oglašavanja. Međutim, izreka presude, a kako je u odgovoru na tužbu gore u tekstu citirano, kao relevantno navodi i vrijeme pregovora i vrijeme zaključenja, ali bez obrazloženja na kojim činjenicama se isto temelji. Odredbom članka 84. ZZP-a iz 2003. propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. S obzirom da je u konkretnom slučaju sporna odredba ugovora o kreditu tužitelju bila jasna, lako uočljiva i razumljiva, ocjena poštenosti odredaba o valutnoj klauzuli nije dopuštena. Tuženik se protivi predloženom dokazu provođenjem financijsko-knjigovodstvenog vještačenja. Ako bi sud prihvatio takav dokazni prijedlog tužitelja, tada tuženik ističe sljedeće. U odnosu na potraživanje tužitelja preplate tečaja u kunama, tuženik ističe da je volja ugovornih strana bila sklopiti ugovor o kreditu s valutnom klauzulom, dakle ugovorne strane, ovdje tužitelj i tuženik pristali su i na promjene anuiteta uslijed promjene tečaja CHF. Prema tome, tužitelj ne može tražiti da se eventualna preplata računa na način da se fiksira tečaj na onaj koji je vrijedio na dan sklapanja ugovora o kreditu. Nadalje, usprkos tome što je teret dokaza ove činjenice na tužitelju, tuženik navodi okolnosti iz kojih proizlazi da tuženik, unatoč svojoj stručnosti i pažnji nije znao niti je mogao znati za buduća kretanja tečaja CHF. Tuženik ističe i da u vrijeme sklapanja osporavanih ugovornih odredaba nije postojao niti jedan zakonski i podzakonski propis koji bi od tuženika zahtijevao određeni način postupanja pri sklapanju ugovora s valutnom klauzulom, odnosno nisu postojali pravni okviri u kojima bi tuženik morao djelovati na području informiranja potrošača prije i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu. Sukladno stavu VSRH za ocjenu o jasnoći i razumljivosti valutne klauzule u CHF odlučno je jesu li na svjetskom ili domaćem tržištu postojale naznake koje su upućivale na postojanje okolnosti koje će izgledno i izvjesno utjecati na tečaj CHF prema kuni, odnosno je li tuženik za takve okolnosti znao ili morao znati i je li ih uskratio tužitelju prilikom sklapanja ugovora. U postupku kolektivne zaštite utvrđeno je da takve okolnosti nisu postojale, da nije bilo nikakvih posebnih rizika ili naznaka na globalnom ili domaćem tržištu te da je tuženik korisnicima, time i tužitelju, dao sve potrebne informacije kojima je i sam raspolagao. Razumljivost sporne odredbe procjenjuje se u trenutku zaključenja kredita i podrazumijeva shvaćanje posljedica koje iz nje proizlaze, odnosno utjecaja koji bi na otplatu kredita prouzročio porast vrijednosti CHF ili smanjenje vrijednosti domaće valute i to u okviru informacija koje su bile poznate tuženiku i koje tužitelju nisu namjerno uskraćene. Osim toga, predmetni ugovor o kreditu je i solemniziran od strane javnog bilježnika. Odredbom članka 57. Zakona o javnom bilježništvu propisano je da pri sastavljanju javnobilježničkog akta javni bilježnik mora, ako je to moguće, ispitati da li su stranke sposobne i ovlaštene za poduzimanje i sklapanje posla, objasniti strankama smisao i posljedice posla i uvjeriti se o njihovoj pravoj i ozbiljnoj volji. Javni bilježnik će izjave sudionika potpuno jasno i određeno sastaviti pismeno i onda sam pročitati strankama i neposrednim pitanjima uvjeriti se da li sadržaj javnobilježničkog akta odgovara volji stranaka. Tuženik ističe da je tužitelju bilo razumljivo da isplatu i vraćanje kredita veže uz tečaj CHF i mogao je shvatiti ekonomske posljedice koje iz ugovaranja takve odredbe proizlaze, odnosno da će mu visina anuiteta ovisiti o kretanju tog tečaja. Tuženik je već gore istaknuo da u trenutku zaključenja ugovora na tržištu nisu postojale naznake koje bi upućivale na postojanje okolnosti koje bi izgledno i izvjesno utjecati na tečaj CHF prema kuni, a tuženik je tužitelju dao sve potrebne informacije kojima je i sam raspolagao. Tužitelj je mogao utjecati na spornu odredbu i otkloniti njenu primjenu ugovaranjem traženog

iznosa u kunama ili npr. uz valutnu klauzulu u EUR, što je većina potrošača i činila. Nesporo je i utvrđeno u kolektivnom sporu da tuženik ne ostvaruje extra profit temeljem valutne klauzule u CHF, s obzirom da je i sam zadužen u predmetnoj valuti, a o da ostale banke i tuženik nisu znali i nisu mogli znati i predvidjeti iznimno nagli i visoki rast vrijednosti valute CHF, stoga se takva vrsta neravnoteže ne može sanirati kroz propise o nepoštenim ugovornim odredbama, već kroz druge odgovarajuće i primjenjive institute, kao što su, primjerice, pravila o izmjenama ugovora zbog izvanrednih okolnosti. Zaključno, tuženik ističe da je valutna klauzula izričito dopuštena zakonom te je tuženik je tužitelja informirao o svim okolnostima vezanima uz kretanje tečaja CHF o kojima je imao saznanja. Slijedom svega navedenog, tuženik predlaže sudu da odbije tužbu i tužbeni zahtjev kao neosnovan u cijelosti te da naloži tužitelju da tuženiku nadoknadi troškove ovog parničnog postupka.

3. Po provedenom financijskom vještačenju tužitelj je podnescima od 12. ožujka 2026. i 20. srpnja 2026. specificirao tužbeni zahtjev radi isplate te sada potražuje kako je navedeno u izreci. Sud je preinaku dopustio iako je izjavljena nakon zaključenja prethodnog postupka i unatoč protivljenju tuženik, jer tužitelj prije provedenog vještačenja nije niti mogao znati točan iznos preplata, a sud smatra da je preinaka svrsishodna za konačno rješenje odnosa između stranka (članak 190. stavci 1. do 4. Zakona o parničnom postupku, "Narodne novine" broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07.- Odluka USRH, 84/08., 96/08.- Odluka USRH, 123/08.-ispravak, 57/11., 148/11.- pročišćeni tekst, 25/13., 89/14.- Odluka USRH, 70/19., 80/22., 114/22.,155/23., dalje: ZPP-a). Uz navedeno, ističe se kako je na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanom 26. studenoga 2021. usvojen zaključak da je u predmetima korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem.

4. Dakle, predmet ovog postupka jest zahtjev tužitelja radi utvrđenja ništetnosti odredbi Ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli. Predmet spora je i tužiteljev restitucijski zahtjev radi povrata preplaćenih iznosa s osnova razlike u tečaju te pogrešno umanjene glavnice dugovanja prilikom provedbe konverzije u iznosu navedenom u izreci ove presude, kao i zahtjev radi isplate zateznih kamata koje su tekle na iznose preplaćenog tečaja od plaćanja do konverzije. Pritom, tužitelj se u ovoj parnici pozvao na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava i to presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018.

5. Tijekom dokaznog postupka sud je izvršio uvid u dokumentaciju priloženu spisu i to u Ugovor o kreditu broj 9010593986 od 15. lipnja 2005., Dodatak Ugovoru o kreditu broj 9010593986 od 9. prosinca 2015., plan otplate, izračun konverzije, prijepis knjigovodstvene kartice, provedeno je financijsko vještačenje te je saslušan tužitelj. Sud nije proveo dokaz uvidom u Priopćenje za javnost Hrvatske narodne banke od 24. kolovoza 2006. jer su ti dokazi predloženi na okolnosti općenitog obavještanja svih potrošača u predugovornoj fazi (dakle, nisu vezani za konkretni ugovor o kreditu), o čemu je već odlučeno u presudama donesenim po kolektivnoj tužbi radi zaštite prava i interesa potrošača korisnika kredita u CHF, na koje se tužitelj pozvao i za čija je utvrđenja ovaj sud vezan, kako će se to nastavno obrazložiti.

6. Budući da se tužitelj u ovoj parnici pozvao na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava najprije se ističe da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u kolektivnom sporu koji se vodio radi zaštite prava i interesa potrošača korisnika kredita u CHF pod posl.br. Rev-2221/2018 presudom od 3. rujna 2019. odlučivao o reviziji sedam banaka, među kojima je bila i tužena, izjavljene protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl.br. PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. a kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1402/12 od 4. srpnja 2013. u toč. 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. izreke kojim je utvrđeno da su banke među kojima je i tužena u određeno navedenim razdobljima povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak, sve suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03. - dalje: ZZP/03) u razdoblju do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09- dalje: ZZP), te je odlučio da se revizije odbijaju kao neosnovane. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u potpunosti prihvatio razloge iz drugostupanjske presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. U presudi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, a koje shvaćanje prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske, utvrđeno je da su tužene banke među kojima je i ovdje tuženik u razdoblju od 1. travnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditu ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti a tijekom pregovora i u vezi sklapanja tih ugovora o kreditu što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka čime su banke postupile suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. tada važećeg ZZP/03 u razdoblju do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. ZZP.

7. Što se tiče pravnih učinaka presude donesene po kolektivnoj tužbi treba reći da je člankom 502. c ZPP-a navedeno da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz postupaka po kolektivnoj tužbi. Ta se odredba primjenjuje u ovoj pravnoj stvari jer je na snazi od 1. rujna 2019., a tužba je podnesena 12. lipnja 2023. S tim u svezi na tužitelju je teret dokaza samo glede činjenica koje moraju biti ispunjene u spornom razdoblju da bi se na tako utvrđeno činjenično stanje mogla primijeniti odluka suda po kolektivnoj tužbi. Drugim riječima, tužitelj, da bi se pozvao na pravne učinke presude iz postupka po kolektivnoj tužbi mora dokazati da je njegov konkretan slučaj obuhvaćen ostvarenom kolektivnom zaštitom, što znači da tužitelj mora dokazati činjenicu da se radi o ugovoru o kreditu s ugovorenom ništetnom odredbom o valutnoj klauzuli u valuti CHF u spornom razdoblju (radi se o vremenskom periodu koji je za svaku od osam banaka konkretno određen presudama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske). To je u ovom predmetu utvrđeno uvidom u priloženi Ugovor o kreditu.

8. S druge strane, na tuženiku je teret dokaza o tome da dokaže da sadržaj Ugovora ne odgovara sadržaju ugovora o kreditu koji su zaključeni u razdoblju od 10. rujna 2003. godine pa do 31. prosinca 2008. godine, odnosno da u konkretnom slučaju postoje okolnosti koje isključuju primjenu učinaka zaštite iz kolektivnog spora te da je tuženik tužitelju u predugovornoj fazi pružio sve potrebne informacije za donošenje informirane odluke o sklapanju ponuđenog ugovora koji sadrži predmetne ugovorne odredbe, pa da je tužitelj mogao donijeti informiranu odluku hoće li ugovor s tim odredbama sklopiti ili neće.

9. Tužitelj je iskazao da su mu sredstva bila potrebna za kupnju stana koji je korišten isključivo za privatne potrebe stanovanja njega i njegove obitelji. Nikad nije korišten za bilo koju gospodarsku svrhu. U banci mu je ponuđen ovaj ugovor kao najpovoljniji, sadržaj je u cijelosti pripremila banka, nije bilo mogućnosti pregovora o pojedinim odredbama tog ugovora. Nisu mu pojašnjeni nikakvi rizici za ugovaranje ovakvog kredita i nije mu rečeno da može doći do porasta anuiteta kako je došlo. Isto tako, tužitelj da je znao da se radi o stabilnoj valuti. Nije mu objašnjeno da Hrvatska narodna banka ne štiti tečaj kune u odnosu na CHF kako to čini u odnosu na euro niti je tužitelj o tome išta znao. Na kraju je anuitet porastao gotovo za duplo i iznosio je cijelu tužiteljevu plaću. Budući da njegova supruga nije radila i da ima dvoje djece nije imao nikakvog izbora nego prihvatiti konverziju koju je ponudila banka. Ne sjeća se da li se odrekao obeštećenja prilikom zaključenja dodatka ugovoru, mislim da nije.

10. Sud je iskaz tužitelja prihvatio kao istinit, jer je logičan i životan i sukladan ispravama u spisu. Naime, niti jedna isprava priložena u spis ne govori o tome da bi tužitelj prije zaključenja ugovora bio upozoren na specifične rizike kredita s valutnom klauzulom u CHF, niti je tuženik, na kojem je o tome teret dokaza kako je pojašnjeno u 8. odlomku ovog obrazloženja, predložio kakav drugi dokaz o tim okolnostima.

11. Na temelju izvedenih dokaza nije utvrđeno da se na konkretan Ugovor o kreditu ne primjenjuju učinci zaštite iz kolektivnog spora.

12. Naime, tužitelj je predmetni ugovor zaključio u privatne svrhe pa se radi o potrošačkom ugovoru, što proizlazi iz samog Ugovora (članak 2. Ugovora) te iz iskaza tužitelja. U vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03., dalje ZZP/03) koji je regulirao pitanje nepoštenih odredbi u trgovačkim ugovorima kao lex specialis u odnosu na odredbe Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05., dalje ZOO) kojim je to pitanje bilo regulirano na razini općeg propisa. Međutim obzirom na utuženo razdoblje u konkretnom slučaju mjerodavne su i odredbe Zakona o zaštiti potrošača iz 2007. ("Narodne novine" broj 79/07. i 125/07., dalje: ZZP/07). Odredbom čl. 84. ZZP/03 i čl. 99. ZZP/07 propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive.

13. Odredbe ugovora o kreditu s valutnom klauzulom su bile vidno istaknute, i time lako uočljive. Isto tako proizlazi i da je u navedenim odredbama bilo jasno naznačeno da se iznos kredita vezuje uz tečaj švicarskog franka iz čega proizlazi da su bile jasne. Međutim tijekom postupka nije utvrđeno da se o tim odredbama pojedinačno pregovaralo, niti da je tužitelj kao potrošač u cijelosti jasno i transparentno bio

informiran o svim rizicima koje prate ugovorenu valutu CHF, a što u konačnosti nije navedeno niti u ugovoru.

14. Naime prosječnom potrošaču u Republici Hrvatskoj, kakav je i tužitelj, u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora nije bilo poznato da je uz valutnu klauzulu u švicarskim francima vezan rizik „valute utočišta“ koji ne postoji kod valutne klauzule u eurima što znači da banka nije na transparentan način informirala potrošače da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za CHF neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj za valutu euro, a što je svakako bitno za donošenje odluke o sklapanju ugovora koji sadrži sporne odredbe. Zbog toga prosječnom potrošaču odredba kojom se glavnica veže za valutnu klauzulu CHF nije bila razumljiva. Na temelju takve odredbe tužitelj kao potrošač u vrijeme sklapanja ugovora nije mogao procijeniti ekonomsko značenje posljedica koje za njega proizlaze iz takve ugovorne odredbe. Navedeno proizlazi i iz iskaza tužitelja.

15. Stoga su navedene odredbe suprotne načelu savjesnosti i poštenja jer su banke kao savjesni gospodarstvenici i stručne osobe trebali sami, prema temeljnom načelu savjesnosti i poštenja voditi računa i o interesima druge strane, te tužitelja kao potrošača informirati o svim rizicima koje sklapanjem predloženog ugovora prihvaća ili te iste informacije uklopiti u ugovor kako bi tužitelj kao potrošač mogao razumjeti što mu donosi sporna zaštitna klauzula i o tome donijeti informiranu odluku. Navedeno uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima o obvezama ugovornih strana na štetu potrošača koja je k tome i značajna jer je neizvjestan iznos glavnice kredita i cijene kredita (iznos redovne kamate), kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci i a čime su promjenjivi i neizvjesni bitni elementi ugovora.

16. Slijedom navedenog, a kako predmetne odredbe uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama tužitelja kao korisnika kredita i potrošača kao jedne ugovorne strane u odnosu na tuženika kao banku i trgovca kao drugu ugovornu stranu, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava, odnosno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, načelu suradnje, te načelu zabrane zlouporabe prava, to su iste ništetne.

17. Valja istaknuti da nedvojbeno nije zakonom zabranjeno ugovarati valutnu klauzulu, međutim ne na način kako je to tuženik u konkretnom slučaju učinio, odnosno bez da je tužitelja informirao o mogućim rizicima.

18. Isto tako valja istaknuti da je predmetni Ugovor o kreditu nedvojbeno solemniziran od strane javnog bilježnika (ta činjenica među strankama nije sporna). Pri tom je sukladno odredbi čl. 57. i čl. 58. Zakona o javnom bilježništvu ("Narodne novine" broj 78/93., 29/94., 16/07., 75/09.) uloga javnog bilježnika u postupku solemnizacije ugovora, ocijeniti ako je to moguće, jesu li ugovorne stranke ovlaštene i sposobne poduzeti i sklopiti taj pravni posao, objasniti im smisao tog posla i uvjeriti se o postojanju njihove prave volje za sklapanje tog pravnog posla. Međutim javni bilježnik pri solemnizaciji ugovora o kreditu nije mogao potrošaču objasniti parametre promjene kamatne stope ili rizike fluktuacije tečaja švicarskog franka koji nisu bili navedeni u ugovoru o kreditu kojeg je solemnizirao, niti je imao takve zakonske ovlasti prema mjerodavnom zakonodavnom okviru, pa to što je Ugovor o kreditu je utječe na ocjenu poštenosti spornih ugovornih odredbi.

19. Također i u predmetima C-609/19 i u spojenim predmetima C-776/19 do C-782/19 Suda EU tumačen je zahtjev transparentnosti ugovorne odredbe o tečajnom riziku, te je naglašeno da pružanje brojnih informacija potrošaču ne ispunjava zahtjev transparentnosti ako se te informacije temelje ne pretpostavci da će tečaj ostati stabilan tijekom cijelog trajanja ugovora, a posebno ako potrošač nije upozoren na gospodarski kontekst koji može imati posljedice na promjenu deviznog tečaja. Ponovljena je i presumpcija da je netransparentna ugovorna odredba ujedno i nepoštena jer je trgovac koji nije poštovao zahtjev transparentnosti na potrošača prebacio neproporcionalan rizik da sam snosi trošak dugoročnog kretanja tečaja.

20. Unatoč tome što je utvrđena djelomična ništetnost odredbi Ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu, primjenom članka 87. ZZP/03 i članka 105. stavak 1. ZOO-a, predmetni ugovor može opstati i bez ništetnih odredaba prema kojima se obveze tužitelja obračunavaju po srednjem tečaju banke za CHF na dan plaćanja. Ništetni dio odredaba tih odredbi Ugovora ima se načelno smatrati kao da nikada nije postojao tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača, s posljedicom uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedena odredba ne bi postojala. S obzirom na to da su stranke predmetnog ugovora načelno iskazale suglasnu volju da se na predmetni ugovor primjenjuje tečaj u vrijeme isplate kredita, odnosno to je visina tečaja koja je tužitelju u vrijeme ugovaranja bila poznata, odnosno navedena u otplatnom planu koji mu je uručen te na koji je pristao, na ugovorni odnos se primjenjuje upravo taj tečaj sve dok se na zakonom propisani način ne nadomjesti dio ugovorne odredbe koji je utvrđen ništetnim.

21. Vještak je u svom nalazu i mišljenju i naveo kako je tužitelj na ime preplaćenog tečaja 5.307,76 eura, a razlika glavnice iznosi 90373 eura. Tužitelju je u konverziji priznata preplata od 1.588,67 eura. Zatezne kamate koje su na iznose preplaćenog tečaja tekle do konverzije iznose 1.717,44 eura.

22. Citirani nalaz i mišljenje sud je prihvatio jer cijeni da je isti dan objektivno i u skladu sa pravilima struke, a stranke nisu imale primjedbe na matematički obračun, dok su prigovoru tuženika bili pravne prirode i usmjereni u osnovi na zadaću koju je sud dao vještaku, a razlozi takve zadaće navedeni su u odlomku 20. obrazloženja ove presude.

23. Prema članku 296. stavak 1. i 3. i članku 323. st. 1. i 2. ZOO-a u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti sve ono što je primila na temelju takva ugovora, te je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje takvog ugovora, odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti.

24. Međutim, s obzirom da je među strankama nesporno sklopljen Dodatak Ugovoru o kreditu kojim su odredbe iz Ugovora o kreditu izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o korištenju preplate, prestala je obveza tuženika (čl. 160. ZOO) na povrat više plaćenih iznosa s osnove ništetne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF, a koja bi obveza proizlazila iz opće odredbe obveznog prava (čl. 1111. st. 1. ZOO) i ti, više plaćeni iznosi, nisu bez pravne osnove ostali u imovini tuženika. ZID ZPK/15 je u

odredbama čl. 19.d i čl. 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila zaključenju Ugovora o konverziji, kao i sadržaj tog ugovora, pa je tužitelj kao potrošač bio u prilici još prije sklapanja Aneksa Ugovora proučiti njegove odredbe. U skladu s navedenim, primjena posebnog propisa (ZID ZPK/15) derogira opće odredbe ZOO o pravnim posljedicama ništetnosti na način da se svote koje su plaćene na temelju nepoštenih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli u CHF, ne vraćaju potrošaču, već su iskorištene u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim Dodatkom Ugovora o kreditu, a na način kako je to određeno u ZID ZPK/15.

25. Tužitelj je tužbenim zahtjevom zatražio i zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o deviznoj klauzuli i to za razdoblje od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih obroka kredita do isplate. Taj dio nije obuhvaćen obračunom u konverziji niti je uređen u ZID ZPK/15 pa je na temelju općeg propisa iz čl. 1111. i čl. 1115. ZOO u tom dijelu osnovan zahtjev tužitelja na način da tužitelju zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem ništetnih i nepoštenih odredbi o deviznoj klauzuli u CHF pripadaju od dana sklapanja Ugovora o kreditu pa do dana prestanka obveze izvršenom konverzijom kredita (30. rujna 2015.), što znači na sve one iznose koje je tužitelj plaćao više od početnog tečaja i od početne kamatne stope. Kod toga je također potrebno dodati da tužitelju te zatezne kamate pripadaju u cijelosti i bez oduzimanja od bilo kakve preplate utvrđene Aneksom Ugovora o kreditu na temelju ZID ZPK/15.

26. Ističe se kako je ovakvo stajalište zauzelo i prošireno vijeće od trinaest sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi i rješenju poslovnog broja Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026., uz dodatno obrazloženje da je ZID ZPK/15 donesen nakon što je ocijenjeno da je u području potrošačkog kreditiranja došlo do znatne neravnoteže u odnosima između korisnika kredita kao potrošača i banaka kao kreditora (trgovca) u odnosu na ugovore o kreditu sklopljene u posebnom razdoblju od 2004. do 2008. koji su denominirani u kunama s valutnom klauzulom u CHF i obzirom da je tečaj CHF izrazito jačao s vremenom te su rasle ugovorene promjenjive kamatne stope što je dovelo u izrazito težak položaj korisnike kredita i potrošača. Stoga je ZID ZPK/15 imao za cilj otkloniti nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i osigurati korisnicima kredita u CHF, odnosno u kunama vezano za tečaj CHF, isti položaj u odnosu na korisnike kredita u valuti EUR. Na temelju odredbi čl. 19.b i čl. 19.c koji su dodani čl. 1. ZID ZPK/15 proizlazi da vjerovnik i dužnik uređuju svoje odnose u pogledu valute obveze i kamatne stope za cijelo razdoblje od sklapanja kredita pa nadalje (na način da se korisnik kredita dovodi u isti položaj kao da je ugovor o kreditu sklopio uz valutnu klauzulu u EUR) s time da se razlika između više uplaćenih iznosa i obveze koju bi potrošač imao da je sklopio ugovor s valutnom klauzulom u EUR računa kao preplata, kojom se ovisno o okolnostima slučaja postupa sukladno dodanoj odredbi čl. 19.c st. 5. ZID ZPK/15. Nadalje se prošireno vijeće od trinaest sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske pozvalo i na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske u predmetu Gos-1/2019 prema kojoj: „Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“. Ukazuje i na rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U- I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. kojim nije prihvaćen prijedlog više predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih

institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom ZID ZPK/15 (kao i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama – "Narodne novine" broj 102/15) te je ocijenio da su oba zakona usklađena s Ustavom. U navedenom je rješenju Ustavni sud Republike Hrvatske, pored dane ocjene formalne i materijalne ustavnosti, istaknuo da osporeni ZID ZPK/15 ima legitiman cilj koji se ogleda u povećanju socijalne zaštite, sprječavanju nastavljanja nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i sprječavanju produbljivanja dužničke krize te da je navedena mjera (konverzija) razmjerna legitimnom cilju koji se želio postići jer su propisane mjere bile prikladne i nužne te nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera. Njome nije nametnut prekomjeran teret ni kreditnim institucijama kao adresatima. Vrhovni sud Republike Hrvatske dodaje i da se odredbe Glave II. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 41/14, 110/15 i 14/19 – dalje: ZZP/14) koji uređuju pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima ne primjenjuju na ugovorne odredbe kojima se u ugovoru unose zakonske odredbe prisilne prirode odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku jer to prijeći odredba čl. 49. st. 5. ZZP/14. U ovakvim okolnostima Vrhovni sud Republike Hrvatske zaključuje da zamjena nepoštenih ugovornih odredaba zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca jer, s jedne strane, omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane potrošača budući da je potrošač kao slabija ugovorna strana objektivno bio u mogućnosti informirano procijeniti hoće li prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o konverziji. Pritom se posebno naglašava da je zaključenje ugovora o konverziji ovisilo o volji potrošača jer je samo potrošaču ostavljena mogućnost izbora prihvatanja ili neprihvatanja konverzije. S druge strane, ovakav način uređenja zamjene nepoštenih ugovornih odredbi omogućuje i balansiranje interesa potrošača i trgovca na tržištu. Učinak konverzije prema ZID ZPK/15 djeluje *ex tunc* što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštene ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštene ugovorne odredbe i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje. Na taj je način, prema ocjeni revizijskog suda, zaključenjem Aneksa ugovoru o kreditu koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa (ZID ZPK/15) uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZID ZPK/15 (prema odredbi čl. 19.e ZID ZPK/15, potrošači snose: razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. toč. 1. ovoga Zakona, zatim iznos naplaćenih zateznih kamata, naknada troškova iz čl. 19.c st. 1. toč. 4. ovoga Zakona te iznos kamata i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. toč. 5. ovoga Zakona). Interveniranje u takav pravni odnos na način koji to tužitelj zahtijeva - unutar opsega obračuna izvršenog prema odredbi čl. 19.c u vezi s odredbom čl. 19.e ZID ZPK/15, bilo bi suprotno slobodi ugovaranja i slobodi tržišnog natjecanja koja izvire iz slobode ugovaranja.

27. Zbog navedenoga, valjalo je odbiti tužbeni zahtjev radi isplate preplaćenih tečajnih razlika, a prihvatiti tužbeni zahtjev radi isplate zateznih kamata koje su tekle na te preplaćene tečajne razlike od dana plaćanja do konverzije. Tužitelj ima pravo i

na isplatu zateznih kamata na neisplaćene kamate od dana podnošenja zahtjeva za isplatu, u konkretnom slučaju od 13. lipnja 2023. (članak 31. stavak 2. ZOO-a).

28. Tužitelju ne pripada niti isplata po osnovi razlike glavnice utvrđene u konverziji. Razlika glavnice posljedica je konvertirane glavnice u kunama i glavnice kakva bi bila da se preostala CHF glavnica pretvori u kunsku po početnom tečaju. Stoga, iznos koji tužitelj potražuje je posljedica sklapanja Aneksa između stranaka, njihovog valjanog dogovora u tom smjeru, a tužitelj niti ne tvrdi da su odredbe istog ništetne, niti se može izvesti zaključak da bi postojali neki razlozi ništetnosti (jer sud pazi na ništetnost po službenoj dužnosti), kraj nesporne činjenice i da je konverzija izvršena sukladno odredbama ZID ZPK. Stoga, u tom je dijelu zahtjev tužitelja valjalo odbiti jer osnova plaćanja tih iznosa nije posljedica ništetnih odredbi (o valutnoj klauzuli) iz osnovnog Ugovora.

29. Prigovor zastare nije osnovan. Naime u konkretnom slučaju je ništetnost ustanovljena u postupku kolektivne zaštite potrošača te zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača (pravno shvaćanje sa sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2022.). Navedeno znači da je podnošenjem kolektivne tužbe za zaštitu kolektivnih prava Trgovačkom sudu u Zagrebu u predmetu poslovnog broja P-1401/2012 (tijekom 2012.) prekinut tijek zastare u smislu odredbe članka 241. ZOO-a, dok je pravomoćnim okončanjem tog spora zastara počela teći ispočetka, s time da se vrijeme prije prekida ne uračunava u tijek zastare u smislu odredbe članka 245. ZOO-a. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovnog broja P-1401/2012 iz postupka kolektivne zaštite interesa potrošača, u dijelu kojim je utvrđena nepoštenost odredbi koje se odnose na valutnu klauzulu CHF, postala je pravomoćna donošenjem odluke poslovnog broja PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. Slijedom navedenog, a kako predmetno potraživanje zastarijeva u općem zastarnom roku od 5 godine u smislu odredbe čl. 225. ZOO-a, te kako od 13. lipnja 2014. odnosno od 14. lipnja 2018. do utuženja 13. lipnja 2023. (list 1 spisa), nije protekao rok od 5 godina, to je prigovor zastare neosnovan.

30. Isto vrijedi i za preinačeni dio, budući da su pretpostavke za tu dispoziciju nastupile neovisno od utjecaja tužitelja. Kao što je navedeno, na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanom 26. studenoga 2021. usvojen je zaključak da je u predmetima korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem. Tužitelj je, stoga, pouzdajući se u takav zaključak imao legitimno očekivanje da će nakon provođenja tog dokaza moći uskladiti zahtjev s rezultatima istog. Pri tome, tužitelj nakon podnošenja tužbe (a koju je podnio unutar zastarnog roka u odnosu na restitucijski zahtjev na ime ništetne valutne klauzule) nije imao mogućnosti utjecati na tijek postupka i na okolnost kad će biti određeno i provedeno financijsko vještačenje, točnije hoće li ono biti provedeno prije ili nakon isteka petogodišnjeg roka računajući od pravomoćnosti presude Trgovačkog suda u Zagrebu pod posl. br. P-1401/12. Kada bi se uzelo da je u takvim okolnostima dopuštena preinaka tužbe, ali da se prigovor zastare za preinačeni dio ima računati vezano za dan preinake, to bi po ocjeni ovog suda za posljedicu imalo to da je tužitelju omogućeno pravo na pristup suda, ali da je to pravo iluzorno i nije takvo da tužitelju omogućuje stvarno ostvarenje njegovih prava, što je u protivnosti s člankom 6.

Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe (u daljnjem tekstu: Konvencija). Ujedno, takvo tumačenje dovelo bi do nezakonitog miješanja u pravo tužitelja na mirno uživanje prava vlasništva, koje je zaštićeno člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. Naime, "vlasništvo" kako ga tumači Europski sud za ljudskih prava (dalje u tekstu: ESLJP) obuhvaća i potraživanja u odnosu na koja podnositelj zahtjeva može tvrditi da ima barem legitimno očekivanje (koje mora biti konkretnije naravi od same nade) da će biti ostvareno (usp. odluku ESLJP, Gavella protiv Hrvatske, Zahtjev br. 33244/02)), pa u tom smislu valja sagledati i tužiteljevo potraživanje u ovom predmetu. Naime, ako bi se uzelo da se za tužbe preinačene po provedenom vještačenju nakon 13. lipnja 2019. odnosno 14. lipnja 2023. nastupa zastara potraživanja, to bi moglo dovesti do situacije u kojoj bi tužitelji mogli izgubiti svoje pravo na isplatu zbog mogućeg odugovlačenja suda, to jest, zbog razloga koji su izvan njihove kontrole. Takva bi situacija ozbiljno ugrozila načelo pravne sigurnosti i bila bi suprotna načelu vladavine prava (usp. odluku ESLJP, Vrbica protiv Hrvatske, Zahtjev br. 32540/05). Isto tako, takvim postupanjem tužitelj bi bio u neravnopravnom položaju u odnosu na tužitelje u usporedivim predmetima u kojima je vještačenje provedeno prije isteka petogodišnjeg roka računajući od pravomoćnosti presude Trgovačkog suda u Zagrebu pod posl. br. P-1401/12. Stoga, u svjetlu navedenih odredaba Konvencije, sud ocjenjuje da je podnošenjem tužbe prekinut tijek zastare u pogledu cjelokupnog tužiteljevog potraživanja.

31. Međutim, nije osnovan zahtjev tužitelja radi utvrđenja ništetnosti odredbe sadržane u dijelu odredbe članka 1. Ugovora u dijelu u kojem je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak (CHF). Tom odredbom naveden je iznos kredita koji je odobren tužitelju uz primjenu valutne klauzule u CHF po tečaju važećem na dan korištenja kredita. Budući da je u tijeku ovog postupka nedvojbeno utvrđeno da je tužitelju taj tečaj bio poznat i da je na njega pristao (jer su mu se njegove obveze prikazale upravo s obzirom na taj tečaj), radi se jasnoj, lako razumljivoj i uočljivoj odredbi, kako gramatički (jezično) tako i sadržajno, pa nije dopušteno ocjenjivati njezinu nepoštenost. Osim toga, tijekom cijelog postupka tužitelj svoj zahtjev radi isplate temelji upravo na razlici između anuiteta kojeg je plaćao prema tečaju važećem na dan plaćanja i tečaja važećeg na dan korištenja kredita, a kojeg je sud i prihvatio, pa bi stoga i u tom smislu bilo proturječno utvrditi ništetnost odredbe koja se veže upravo na tečaj važeći na dan korištenja kredita.

32. S obzirom na to da je tužitelj djelomično uspio u sporu sa zahtjevom za utvrđenje, i sa sporednim kondikcijskim zahtjevom za kamatama, dok u odnosu na glavni kondikcijski zahtjev nije uspio, odnosno u tom je dijelu tuženik uspio u sporu, ocjena je ovog suda da su stranke, kvalitativno i kvantitativno, djelomično uspjele u parnici s približno jednakim dijelovima. Stoga je uz primjenu članka 154. stavka 4. ZPP-a odlučeno da svaka stranka snosi svoje parnične troškove koji se odnose na odvjetnički trošak. Napominje se i da bi sud u konkretnom slučaju odlučio i da svaka stranka snosi svoje troškove sve kada bi se uzelo i da je uslijed odluke o tužiteljevom kondikcijskom zahtjevu tuženikov uspjeh u sporu znatno veći od tužiteljevog. Naime, pravo na pristup sudu, kako ono ne bi ostalo teoretskim i iluzornim, mora se, između ostalog, tumačiti na način da stranke ne smiju snositi financijski teret nerazmjern legitiimnom cilju odredaba o troškovima postupka. Dakle, sud ne smije odredbe primjenjivati mehanički ne vodeći računa o nužnosti da se pravo na pristup sudu stvarno i ostvari u svakom slučaju. Stoga uzevši u obzir činjenicu da je tužitelj u ovom

sporu zatražio pravnu zaštitu kao potrošač i slabija ugovorna stranka protiv trgovca kao jače stranke, da u trenutku podnošenja tužbe tužba nije bila lišena sadržaja niti je bila očito nerazumna jer u tom trenutku domaća sudska praksa nije bila ustanovljena, da tužitelj u vrijeme podnošenja tužbe nije mogao predvidjeti svoje izgleda za uspjeh pa visina zahtjeva bila nerealno postavljena te je u konačnici i uspio s djelom zahtjeva (za isplatu zateznih kamata) u skladu s kasnije izraženim pravnim shvaćanjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske u učincima provedene konverzije (Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026.), a da sustav raspodjele troškova postupka ne smije imati odvrćajući učinak na tužitelja kao potrošača od ostvarenje tog prava, doslovnom primjenom članka 154. stavak 2. ZPP, tužitelj bi bio doveden u situaciju da je dužan nadoknaditi tuženiku troškove postupka u iznosu većem od iznosa koji mu je dosuđen po osnovi utvrđenog stjecanja bez pravne osnove, čime bi tužitelju bilo povrijeđeno pravo na pristup sudu i pravo na mirno uživanje vlasništva. Uvažavajući i praksu Europskog suda za ljudska prava (primjerice Čolić protiv Hrvatske, zahtjev broj 28963/10, presuda od 18. studenoga 2021.), ovaj sud smatra da je u skladu sa sadržajem konvencijskog i ustavnog prava tužitelja na pravičan postupak i u njemu sadržanog prava na pristup sudu, kao i prava na mirno uživanje imovine, uz rezultat cjelokupnog postupka i činjenicu da je tužitelj djelomično uspio u parnici, primjereno odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove postupka zastupanja po odvjetnicima.

33. Međutim, u ovakvoj situaciji u kojoj je tuženik osporavao i osnovu i visinu tužbenog zahtjeva te je tužitelj djelomično uspio za zahtjevom radi isplate zbog čega je bilo potrebno provesti vještačenje za koje je tužitelj prethodno snosio troškove, tužitelju se takvi troškovi trebaju priznati u cijelosti (ovdje u iznosu od 600,00 eura), bez obzira na visinu dosuđenog iznosa. Navedeno pravno shvaćanje zauzeo je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojim odlukama poslovni broj Rev 660/2021 od 14. rujna 2021. i Rev 291/2015- 2 od 2. listopada 2018.

34. Slijedom svega iznijetoga, odlučeno je kao u izreci.

U Opatiji 13. listopada 2026.

Sutkinja:

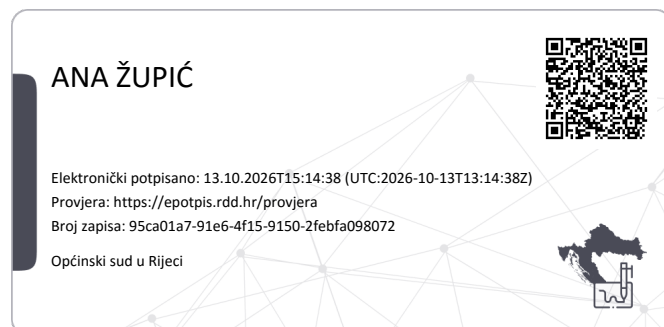
Ana Župić

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka pisanog otpredka iste. Žalba se podnosi sukladno odredbi članku 106.a stavak 5. ZPP-a. O žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

Dostaviti:

1. Tužitelju po punomoćniku
2. Tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088e-8116c**

Kontrolni broj: **05d54-3d84c-2aa65**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.